

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

03 грудня 2015 року

Київ

№ 606-р

Про порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції
та накладення штрафу

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 142-26.13/11-15, розпочатої розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 30 січня 2015 року № 09/13-р за ознаками вчинення товариством з обмеженою відповідальністю «ЗЕОНБУД» (далі – ТОВ «ЗЕОНБУД», Товариство) (б-р Лесі Українки, 26, м. Київ, ідентифікаційний код ЄДРПОУ 35917061) порушення законодавства про захист економічної конкуренції та подання про попередні висновки у справі від 04 березня 2015 року № 142-26.13/11-15/76-спр,

ВСТАНОВИВ:

ТОВ «ЗЕОНБУД» згідно із статутом (у новій редакції), затвердженим загальними зборами учасників ТОВ «ЗЕОНБУД» (протокол № 8 від 10 березня 2011 року), зареєстрованим Печерською районною у м. Києві державною адміністрацією від 31 березня 2011 року за № 10701050005033015, є юридичною особою.

Згідно з випискою з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців від 22.05.2014, виданого Державною реєстраційною службою України, видом економічної діяльності Товариства є: діяльність у сфері телевізійного мовлення, код за КВЕД 60.20.

Товариство отримало ліцензії Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення провайдера програмної послуги багатоканальних телемереж MX-1, MX-2, MX-3, MX-5 у стандарті DVB-T (MPEG-4) або DVB-T2 (MPEG-4) від 09.12.2010 відповідно № 0866-п, 0867-п, 0868-п, 0869-п.

ТОВ «ЗЕОНБУД» внесено до Реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій, що веде Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, за № 2173.

Враховуючи викладене, у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ТОВ «ЗЕОНБУД» є суб'єктом господарювання.

Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на

ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01 квітня 2002 року за № 317/6605 (далі – Методика), проведено дослідження ринку телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм.

За результатами зазначеного дослідження, на підставі абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики, розпорядженням Комітету від 23 грудня 2014 року № 641-р визнано ТОВ «ЗЕОНБУД» таким, що займає в період з вересня 2011 року по жовтень 2014 року монополічне (домінуюче) становище на загальнодержавному ринку телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм з частотою 100 відсотків.

Встановлення ТОВ «ЗЕОНБУД» тарифів на телекомунікаційні послуги з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм.

Відповідно до Закону України «Про телекомунікації» оператори телекомунікацій мають право на установлення тарифів на телекомунікаційні послуги, що ними надаються, крім тих послуг, тарифи на які регулюються державою.

Разом з цим, при формуванні тарифів оператори, провайдери телекомунікацій повинні дотримуватись принципів тарифного регулювання, визначених статтею 67 Закону України «Про телекомунікації», одним з яких є принцип базування розрахунків тарифів на собівартості цих послуг з урахуванням отримання прибутку.

ТОВ «ЗЕОНБУД» фактично розпочало надавати телерадіоорганізаціям телекомунікаційні послуги з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм (далі – Послуги) з вересня 2011 року.

Оскільки станом на вересень 2011 року було відсутнє державне регулювання вартості Послуг, що надаються ТОВ «ЗЕОНБУД», Товариство визначало тарифи на свої Послуги самостійно та встановлювало в договорах із телерадіоорганізаціями, що є споживачами (замовниками) Послуг ТОВ «ЗЕОНБУД».

Так, згідно з наказом ТОВ «ЗЕОНБУД» від 04 квітня 2011 року № 1/04 затверджено тарифи Товариства на послуги з розповсюдження у цифровому форматі (стандарт DVB-T2/MPEG-4) телевізійних програм телеканалів (див. табл. 1).

Товариство зазначає, що, починаючи з вересня 2011 року, ТОВ «ЗЕОНБУД» жодного разу не змінювало тарифів на Послуги (лист ТОВ «ЗЕОНБУД» від 26.05.2014 № 320).

Також, за інформацією Товариства, наданою Комітету (лист від 26.05.2014 № 320), «при розробці тарифної політики в 2011 році ТОВ «ЗЕОНБУД» взяло за основу тарифну політику Державного підприємства Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення». Тобто, розмір тарифів на Послуги Товариства було встановлено з урахуванням розміру тарифів, які діяли на той момент в іншого суб'єкта господарювання, який здійснював діяльність на іншому ринку, а не на основі показників власної діяльності ТОВ «ЗЕОНБУД».

При цьому телерадіокомпанія «Студія «1+1» у формі товариства з обмеженою відповідальністю (лист від 14.11.2014 № 20333, вх. № 8-142/9355 від 17.11.2014), приватне акціонерне товариство «Міжнародний Медіа Центр – СТБ» (лист від 14.11.2014 № 01627/14, вх. № 8-142/9403 від 18.11.2014), [інформація визначена як конфіденційна] і товариство з обмеженою відповідальністю «Міжнародна комерційна телерадіокомпанія» (лист від 19.11.2014 № 1804, вх. № 8-142/9449 від 19.11.2014) зазначають, що, проаналізувавши розміри тарифів на Послуги Товариства, вважають їх завищеними у кілька разів та необґрунтованими.

Таблиця 1

Тарифи на Послуги ТОВ «ЗЕОНБУД»

Потужність передавача (Вт)	Тарифи ТОВ «ЗЕОНБУД», (грн, з ПДВ), починаючи з вересня 2011 року по жовтень 2014 року, що були взяті за основу в Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення
від 41 до 100	9,48
від 101 до 200	21,1
від 201 до 500	22,57
від 501 до 1000	54,25
від 1001 до 2000	71,05

Також ТОВ «ЗЕОНБУД» надало Комітету інформацію (лист від 01.07.2014 № 428) про те, що не веде за 2011, 2012, 2013 роки облік витрат окремо щодо кожного елемента витрат, включених до собівартості Послуг Товариства, та щодо кожного елемента витрат, включених до операційних затрат, і створення такої інформації потребує часу.

Листом Товариства від 03.09.2014 № 579 Комітету було надано інформацію щодо планових і фактичних витрат ТОВ «ЗЕОНБУД» за 2011, 2012, 2013 роки та станом на 01.04.2014 за статтями витрат, включених до собівартості Послуг Товариства. При цьому до планової та фактичної собівартості Послуг ТОВ «ЗЕОНБУД» було включено витрати, які Товариство планувало понести у зв'язку з виконанням укладених договорів з такими суб'єктами господарювання, як [інформація визначена як конфіденційна] (фактично умови зазначених договорів були реалізовані).

Проте аналіз діяльності ТОВ «ЗЕОНБУД» свідчить про те, що зазначені витрати безпосередньо не пов'язані з наданням телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4)).

Разом з цим, інформація Товариства (листи ТОВ «ЗЕОНБУД» від 26.05.2014 № 320, від 01.07.2014 № 428, від 08.08.2014 № 508, від 22.08.2015 № 535, від 03.09.2014 № 579, від 10.11.2014 № 771, від 06.03.2015 № 123, від 13.03.2015 № 158) надана на неодноразові вимоги органу Комітету (від 29.04.2014 № 142-29.3/09-3909, від 11.06.2014 № 142-29.3/09-5251, від 01.08.2014 № 142-29.3/09-7063, від 01.09.2014 № 142-29.3/09-7954, від 16.02.2015 № 142-26.13/09-1374) підтверджує відсутність обґрунтування розмірів встановлених тарифів на Послуги ТОВ «ЗЕОНБУД».

Листом державного уповноваженого Комітету від 04.03.2015 № 142-26.13/09-1987 до ТОВ «ЗЕОНБУД» направлено подання про попередні висновки у справі № 142-26.13/11-15 (далі – Подання).

Товариство надало свої заперечення (лист від 20.03.2015 № 173, вх. Комітету від 23.03.2015 № 8-01/2211) на Подання (далі – Заперечення).

Як додаток до Заперечень Товариство надало «Структуру формування ціни на послуги ТОВ «ЗЕОНБУД» на вересень – грудень 2011 року», затверджену генеральним директором ТОВ «ЗЕОНБУД» 16.02.2011 (далі – Структура формування ціни на послуги).

Товариством Структуру формування ціни на послуги (у якій, зокрема, зазначено затверджені розміри тарифів, планові витрати, розрахунковий чистий прибуток, а також рентабельність залежно від потужності передавачів Товариства) було надано Комітету лише після отримання Подання.

Згідно із Запереченнями, на підставі Структури формування ціни на послуги наказом генерального директора ТОВ «ЗЕОНБУД» від 04.04.2011 № 1/04 «...були затверджені тарифи на Послуги ТОВ «ЗЕОНБУД» для внесення їх в типовий договір, який після погодження з Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, уклався з телерадіоорганізаціями».

При цьому в Запереченнях ТОВ «ЗЕОНБУД» вказало етапи формування тарифів на Послуги. Так, згідно з етапами 4 – 6 Товариство здійснило: розрахунок планових тарифів з урахуванням планових доходів та витрат; аналіз тарифної політики Концерну РРТ та порівняння з плановими тарифами на Послуги ТОВ «ЗЕОНБУД»; затвердження чинних тарифів на Послуги на рівні тарифів Концерну РРТ у зв'язку з тим, що тарифи Концерну РРТ виявилися нижчими від розрахункових планових тарифів ТОВ «ЗЕОНБУД».

Також у Запереченнях Товариство стосовно відсутності економічного обґрунтування тарифів на Послуги наводить наступні твердження.

1. ТОВ «ЗЕОНБУД» зазначає, що листом від 26.05.2014 № 320 (вх. Комітету від 28.05.2014 № 8-142/4523) надавало обґрунтування встановлення тарифу на Послуги з урахуванням тарифів Концерну РРТ. У зв'язку з цим, як зазначає ТОВ «ЗЕОНБУД», твердження Комітету про те, що Товариство встановило тарифи на свої Послуги з урахуванням тарифів Концерну РРТ, а не на основі власної діяльності, та не надало жодних обґрунтувань щодо застосування таких підходів, є хибним.

Комітетом не може бути враховане вищезазначене твердження ТОВ «ЗЕОНБУД», оскільки в листі Товариства від 26.05.2014 № 320 (вх. Комітету від 28.05.2014 № 8-142/4523) повідомлено, що «...ТОВ «ЗЕОНБУД» скопіювало розмір тарифів Концерну РРТ, тобто станом на 01 вересня 2011 року тарифи на передавачі однієї потужності у ТОВ «ЗЕОНБУД» та Концерну РРТ були абсолютно ідентичними».

Отже, той факт, що Товариство скопіювало розміри тарифів на послуги Концерну РРТ, свідчить про те, що тарифи на Послуги Товариством встановлено не на основі розрахунку планових витрат на економічно обґрунтованому рівні, а на основі розміру фактичних тарифів Концерну РРТ.

2. «...Зі змісту Подання вбачається, що АМКУ не досліджувало повно та всебічно розміри тарифів на аналогічні послуги суб'єктів господарювання, які працюють з ТОВ «ЗЕОНБУД» на одному ринку, але в той же час, робить висновки про те, що тарифи ТОВ «ЗЕОНБУД» економічно необґрунтовані...»

Зазначене зауваження Товариства не може бути враховано Комітетом з огляду на наступне.

Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 грудня 2014 року № 641-р ТОВ «ЗЕОНБУД» визнано таким, що займає в період з вересня 2011 року по жовтень 2014 року монополіне (домінуюче) становище на загальнодержавному ринку телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм з часткою 100 відсотків (далі – Розпорядження від 23 грудня 2014 року № 641-р).

ТОВ «ЗЕОНБУД» не має жодного конкурента на ринку телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм.

3. «...АМКУ стверджує, що ТОВ «ЗЕОНБУД» на неодноразові вимоги не надало інформацію стосовно обґрунтування розмірів тарифів на Послуги, а також внутрішніх розпорядчих документів/пояснень, які б обґрунтували розмір тарифу на Послуги, що не відповідає дійсності.

У 2014 р. ТОВ «ЗЕОНБУД» отримало чотири Вимоги Антимонопольного комітету України, зокрема: № 142-29.3/09-3909 від 29 квітня 2014 р., № 142-29.3/09-5251 від 11 червня 2014 р., № 142-29.3/09-7063 від 01 серпня 2014 р. та № 142-29.3/09-9679 від 28 жовтня 2014 р.

Жодна із зазначених вимог не містила питання про надання інформації стосовно обґрунтування розмірів тарифів на послуги ТОВ «ЗЕОНБУД»...»

Зазначене твердження Товариства не відповідає дійсності. Оскільки відповідно до пункту 9 вимоги державного уповноваженого Комітету від 29.04.2014 № 142-29.3/09-3909 у ТОВ «ЗЕОНБУД» було запитано відомості про чинні тарифи та знижки замовникам телекомунікаційних послуг (телерадіоорганізаціям) на послуги ТОВ «ЗЕОНБУД» відповідно до Типових договорів для регіонального та місцевого мовлення та їх обґрунтування, у тому числі з урахуванням потужності передавальних станцій ТОВ «ЗЕОНБУД».

Листом Товариства від 26.05.2014 № 320 (вх. Комітету від 28.05.2014 № 8-142/4523) Комітету надано відповідь, зокрема про те, що «...ТОВ «ЗЕОНБУД» скопіювало розмір тарифів Концерну РРТ, тобто станом на 01 вересня 2011 року тарифи на передавачі однієї потужності у ТОВ «ЗЕОНБУД» та Концерну РРТ були абсолютно ідентичними.»

Разом з цим, Товариство не надало Комітету внутрішніх розпорядчих документів, які б обґрунтовували розмір тарифу на Послуги*.

Отже, Комітет у ТОВ «ЗЕОНБУД» запитував інформацію стосовно обґрунтованості розміру тарифів на Послуги та, з огляду на отриману інформацію, дійшов висновку про відсутність обґрунтування зазначених розмірів тарифів на Послуги.

4. «...ТОВ «ЗЕОНБУД» у своїй відповіді на Вимогу № 142-29.3/09-7063 від 01.08.2014 зазначило, що витрати на [інформація визначена як конфіденційна] є елементами операційних витрат, а не собівартості послуг. Таким чином, включення їх до розрахунку тарифів на Послуги є обґрунтованим.»

Стосовно твердження Товариства в Запереченнях про правомірність включення до розрахунків тарифу на Послуги витрат на [інформація визначена як конфіденційна] зазначаємо, що вказані витрати (які віднесено до планових і фактичних витрат ТОВ «ЗЕОНБУД») є витратами, які безпосередньо не пов'язані з наданням Послуг Товариства, незалежно від того чи віднесені вони до операційних витрат, чи до собівартості Послуг.

Отже, Комітет правомірно зазначив про необґрунтованість включення витрат на питну воду та ліки до розрахунку тарифів на Послуги.

Разом з цим, Товариство повідомляє, що «...стосовно витрат на послуги [інформація визначена як конфіденційна], то зазначені витрати були зроблені на придбання квитків для відрядження провідних фахівців товариства на всесвітню виставку щодо новачок та новітніх технологій у цифровому мовленні. За результатами відрядження, на підставі інформації, отриманої на виставці, товариство приймало рішення щодо дообладнання цифрової телемережі системою дистанційного моніторингу та управління мережею. У випадку необхідності, ТОВ «ЗЕОНБУД» готове надати докази придбання саме квитків для відрядження.»

Вимогою державного уповноваженого Комітету від 26.06.2015 № 142-26/09-6609 у Товариства було вжито вимогу інформацію, яка підтверджує участь фахівців ТОВ «ЗЕОНБУД» у зазначеній виставці та докази придбання квитків для цього відрядження.

Листом Товариства від 21.07.2015 № 384 (вх. Комітету від 28.07.2015 № 8-142/6559) Комітету було надано відповідну інформацію.

Інформація Товариства свідчить, що на зазначене відрядження, зокрема, витрачено [інформація визначена як конфіденційна] без врахування розрахунків за проживання в готелі, а саме:

[Інформація визначена як конфіденційна].

* «Структуру формування ціни на послуги ТОВ «ЗЕОНБУД» на вересень-грудень 2011 року», затверджену генеральним директором ТОВ «ЗЕОНБУД», 16.02.2011 було надано ТОВ «ЗЕОНБУД» Комітету лише після отримання Подання.

Отже, ТОВ «ЗЕОНБУД» в умовах конкуренції з метою зменшення тарифів не змогло б включити такі витрати в розрахунок тарифів на Послуги, оскільки такі витрати об'єктивно призвели до збільшення ціни на Послуги і, як наслідок, Товариство не мало б переваги над конкурентами.

5. «...АМКУ проводило опитування тільки серед чотирьох телерадіоорганізацій, троє з яких входять до однієї медійної групи (ТОВ «НОВИЙ КАНАЛ»), ПрАТ «Міжнародний Центр – СТБ» та ТОВ «Міжнародна комерційна телерадіокомпанія» входять до групи StarLightMedia) та мають значну кредиторську заборгованість за надані Послуги перед ТОВ «ЗЕОНБУД».

Отже, міркування зазначених вище телерадіоорганізацій не можуть бути об'єктивними та репрезентативними, оскільки вони мають пряму зацікавленість у визначенні тарифів ТОВ «ЗЕОНБУД» необґрунтованими та завищеними...»

Комітетом не може бути враховане таке твердження ТОВ «ЗЕОНБУД».

Розпорядженням від 23 грудня 2014 року № 641-р встановлено, що споживачами телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм ТОВ «ЗЕОНБУД» є телерадіоорганізації (мовники).

З огляду на це, Комітетом було опитано споживачів Послуг ТОВ «ЗЕОНБУД», а саме загальнонаціональні телеканали українських медійних груп: ТОВ «Студія «1+1», ТОВ «Телерадіоорганізація «Мульті Медіа Сервіс», ПрАТ «Міжнародний Медіа Центр – СТБ», ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», ТОВ «Міжнародна комерційна телерадіокомпанія» (ICTV), ТОВ «НОВИЙ КАНАЛ», ТОВ «Телеодин», які згідно з виданими Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення ліцензіями здійснюють мовлення на всій території України.

Враховуючи викладене, під час збору доказів у справі, Товариство не підтвердило економічну обґрунтованість встановлених тарифів на власні Послуги для телерадіоорганізацій з вересня 2011 року по жовтень 2014 року в наведених розмірах.

Застосування ТОВ «ЗЕОНБУД» знижок до встановлених тарифів на Послуги та прощення боргу.

ТОВ «ЗЕОНБУД», після встановлення тарифів на Послуги, застосовувало знижки різного розміру та неодноразово змінювало підходи до їх надання. Так, згідно з наказами Товариства:

- від 04.04.2011 № 1/01/04 – знижки 50 відсотків протягом першого року з дати початку надання Послуг Товариства телерадіоорганізаціям, та 25 відсотків протягом другого року з дати початку надання Послуг Товариства телерадіоорганізаціям;
- від 21.05.2013 № 09-01/ОД – знижка 50 відсотків у період з 01.06.2013 по 31.12.2014, за умови оплати телерадіоорганізаціями всіх неоплачених рахунків або вчасного виконання графіків погашення заборгованості;
- від 14.02.2014 № 01/01-ОД – знижка 50 відсотків за умови оплати телерадіоорганізаціями всіх неоплачених рахунків або вчасного виконання графіків погашення заборгованості, термін продовжено до 31.12.2017;
- від 01.07.2014 № 5-ОД – знижка 50 відсотків у період з 01.07.2014 по 31.12.2017 незалежно від наявності заборгованості за надані Послуги Товариства та трансляції інформаційних роликів (у зв'язку з прийняттям зазначеного наказу Товариства, починаючи з 1 липня 2014 року, зупинено дію наказу ТОВ «ЗЕОНБУД» від 21.05.2013 № 09-01/ОД та скасовано наказ Товариства від 14.02.2014 № 01/01-ОД)*.

* Зазначену знижку Товариство застосовувало під час дослідження Комітетом ринку телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм, а саме коли органом Комітету було запитано (вимоги державного уповноваженого Комітету від 29.04.2014 № 142-29.3/09-3909 та від 11.06.2014 № 142-29.3/09-5251) про обґрунтування встановлення тарифів на Послуги на відповідному рівні.

Так, починаючи з вересня 2011 року по жовтень 2014 року, фактично розмір тарифів на Послуги ТОВ «ЗЕОНБУД» з урахуванням знижок, вказаних у зазначених наказах Товариства, становив:

Таблиця 2

Тарифи на Послуги ТОВ «ЗЕОНБУД», у т. ч. з урахуванням знижок

Потужність передавача (Вт)	Тарифи ТОВ «ЗЕОНБУД», (грн, з ПДВ), починаючи з вересня 2011 року по жовтень 2014 року, що були взяті за основу у Концерну радіомовлення, радіов'язку та телебачення (без урахування знижок, встановлених наказами Товариства від 04.04.2011 № 1/01/04, від 21.05.2013 № 09-01/ОД, від 01.07.2014 № 5-ОД)	Наказ Товариства від 04.04.2011 № 1/01/04		Наказ Товариства від 21.05.2013 № 09-01/ОД	Наказ Товариства від 01.07.2014 № 5-ОД
		з урахуванням 50 % знижки, грн, з ПДВ (протягом першого року з дати початку надання Послуг Товариства телерадіоорганізаціям)	з урахуванням 25 % знижки, грн, з ПДВ (протягом другого року з дати початку надання Послуг Товариства телерадіоорганізаціям)	з урахуванням 50 % знижки, грн, з ПДВ (у період з 01.06.2013 по 31.12.2014, за умови оплати телерадіоорганізаціями всіх неоплачених рахунків або вчасного виконання графіків погашення заборгованості, наказом від 14.02.2014 № 01/01-ОД термін продовжено до 31.12.2017)	з урахуванням 50 % знижки, грн, з ПДВ (у період з 01.07.2014 по 31.12.2017 незалежно від наявності заборгованості за надані Послуги Товариства та трансляції інформаційних роликів)
від 41 до 100	9,48	4,74	7,11	4,74	4,74
від 101 до 200	21,1	10,55	15,83	10,55	10,55
від 201 до 500	22,57	11,29	16,93	11,29	11,29
від 501 до 1000	54,25	27,13	40,69	27,13	27,13
від 1001 до 2000	71,05	35,53	53,29	35,53	35,53

При цьому ТОВ «ЗЕОНБУД» обґрунтовує, що застосування відповідних знижок відбувалося «...за рахунок зменшення своїх доходів та рівня рентабельності, і відповідно за рахунок збільшення строків повернення отриманих товариством фінансових кредитів...» (лист Товариства від 26.05.2014 № 320, вх. Комітету від 28.05.2014 № 8-142/4523).

Також згідно із Структурою формування ціни на послуги (що є додатком до Заперечень ТОВ «ЗЕОНБУД» на Подання) та з урахуванням знижок у розмірах 25 та 50 відсотків згідно з наказом Товариства від 04.04.2011 № 1/01/04 з вересня 2011 року розрахунковий чистий прибуток Товариства, за розрахунками Комітету, фактично мав становити:

Таблиця 3

Потужність передавача (Вт)	50	100	200	500	1000	1800
Затверджені тарифи ТОВ «ЗЕОНБУД» на 2011 рік, грн ¹	7,90	7,90	17,58	18,81	45,21	59,21
Розмір тарифу з урахуванням знижки 50 % протягом першого року з дати початку надання Послуг Товариства телерадіоорганізаціям (наказ Товариства від 04.04.2011 № 1/01/04), грн ²	3,95	3,95	8,79	9,45	22,61	29,61
Розмір тарифу з урахуванням знижки 25 % протягом другого року з дати початку надання Послуг Товариства телерадіоорганізаціям (наказ Товариства від 04.04.2011 № 1/01/04), грн ³	5,93	5,93	13,19	14,11	33,91	44,41
[інформація визначена як конфіденційна]						
[інформація визначена як конфіденційна]						
Розрахунковий чистий прибуток з урахуванням знижки 50 % ⁴	-2,02	-2,66	-2,82	-4,98	-7,65	-13,21
Розрахунковий чистий прибуток з урахуванням знижки 25 % ⁵	-0,44	-1,08	0,70	-1,25	1,39	-1,37
[інформація визначена як конфіденційна]						

Отже, враховуючи дані, наведені в таблиці 3, Товариство, встановивши знижки у розмірах 25 та 50 відсотків, фактично мало б здійснювати збиткову діяльність.

¹ ТОВ «ЗЕОНБУД», починаючи з 2011 року, не змінювало розміру тарифів на Послуги.

² Формула розрахунку = затверджений тариф згідно з потужністю передавача – (затверджений тариф згідно з потужністю передавача × 50% ÷ 100%).

³ Формула розрахунку = затверджений тариф згідно з потужністю передавача – (затверджений тариф згідно з потужністю передавача × 25% ÷ 100%).

⁴ Формула розрахунку = розмір тарифу з урахуванням знижки 50 % – планові витрати – 20 % ставки податку на прибуток підприємств.

⁵ Формула розрахунку = розмір тарифу з урахуванням знижки 25 % – планові витрати – 20 % ставки податку на прибуток підприємств.

Тобто, не переглядаючи та не оптимізуючи планові витрати, ТОВ «ЗЕОНБУД» фактично планувало розрахунковий чистий прибуток у від'ємному розмірі, і це свідчить про те, що Товариство не дотрималося принципу, встановленого статтею 67 Закону України «Про телекомунікації», а саме базування розрахунків тарифів на собівартості послуг з урахуванням отримання прибутку.

Крім цього, у матеріалах справи наявна інформація від телерадіоорганізацій стосовно наступного.

Між окремими телерадіоорганізаціями і ТОВ «ЗЕОНБУД» укладено угоди про припинення зобов'язання прощення боргу, згідно з якими Товариство звільняє ці телерадіоорганізації від обов'язку сплати боргу, зокрема:

[Інформація визначена як конфіденційна].

Проаналізувавши зазначені угоди, Комітетом встановлено, що прощення Товариством боргу шляхом звільнення окремих телерадіоорганізацій від його сплати не має жодних економічних обґрунтувань і призводить до розмежування між телерадіоорганізаціями, котрі сплачують за надані Товариством Послуги та отримують знижки згідно з договорами, та телерадіоорганізаціями, котрі не сплачують за надані Послуги, при цьому отримуючи можливість бути звільненими від зобов'язання щодо сплати утвореного боргу.

Наведений факт свідчить, про фінансову змогу ТОВ «ЗЕОНБУД» відмовитись від оплати деякими телерадіоорганізаціями боргів за надані Послуги, що було б неможливим за умов наявності конкуренції на ринку телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм, коли Товариство було б вимушене оптимізувати свої витрати (як планові, так і фактичні).

Також у Структурі формування ціни на послуги Товариство зазначило планову та затверджену рентабельність:

Таблиця 4

Потужність передавача (Вт)	Планова рентабельність ТОВ «ЗЕОНБУД» у 2011 році, %	Тарифи ТОВ «ЗЕОНБУД» (зрн, без ПДВ) при плановій рентабельності [інформація визначена як конфіденційна] %	Затверджена рентабельність ТОВ «ЗЕОНБУД» у 2011 році, %	Тарифи ТОВ «ЗЕОНБУД» (зрн, без ПДВ) при затвердженій рентабельності *
50	[інформація визначена як конфіденційна]	[інформація визначена як конфіденційна]	[інформація визначена як конфіденційна]	7,90
100	- // -	- // -	- // -	7,90
200	- // -	- // -	- // -	17,58
500	- // -	- // -	- // -	18,81
1000	- // -	- // -	- // -	45,21
1800	- // -	- // -	- // -	59,21

Отже, середня рентабельність за місяць (з урахуванням передавачів усіх потужностей) становила 16 відсотків.

Слід зазначити, що зниження планового рівня рентабельності не мало наслідком перегляд Товариством планових витрат, включених до тарифу.

Фактична рентабельність діяльності ТОВ «ЗЕОНБУД» (лист Товариства від 01.07.2014 № 428, вх. Комітету від 09.07.2014 № 8/892-ДСК) у період з вересня 2011 року по березень 2013 року становила:

Таблиця 5

[Інформація визначена як конфіденційна].

* Тарифи ТОВ «ЗЕОНБУД», затверджені наказом від 04.04.2011 № 1/04, розміри яких Товариство скопіювало в Концерну РРТ.

Наведене свідчить, що в період з листопада 2011 року по березень 2013 року фактична рентабельність діяльності перевищувала затверджену (середню) рентабельність Товариства. При цьому ТОВ «ЗЕОНБУД» у цей період застосовувало знижки в розмірах 25 та 50 відсотків (наказ Товариства від 04.04.2011 № 1/01/04). І навіть коли, починаючи з квітня 2013 року, фактична рентабельність стає меншою за затверджену, ТОВ «ЗЕОНБУД» продовжує надання знижок, а саме в розмірі 50 відсотків (наказ Товариства від 21.05.2013 № 09-01/ОД).

Така тарифна політика підтверджує відсутність економічних підходів при співвідношенні розрахунку планової та фактичної рентабельності, суттєва різниця між якими (як в плюс, так і в мінус) не пов'язана ні з тарифною політикою, ні з показниками фінансової діяльності Товариства, та у свою чергу свідчить, що тарифи були встановлені ТОВ «ЗЕОНБУД» на економічно необґрунтованому рівні.

У ході розгляду справи було здійснено аналіз витрат на заробітну плату штатних працівників ТОВ «ЗЕОНБУД» та встановлено наступне.

Згідно з наданим ТОВ «ЗЕОНБУД» розрахунком вартості (калькуляції тощо) діючих на момент надання відповіді тарифів (лист Товариства від 01.07.2014 № 428; вх. Комітету від 09.07.2014 № 8/892-ДСК) витрати (планові) на персонал та заробітну плату передбачались на рівні *[інформація визначена як конфіденційна]*.

[Інформація визначена як конфіденційна].

Середній розмір мінімального окладу за всіма посадами ТОВ «ЗЕОНБУД» становив *[інформація визначена як конфіденційна]* (обрахунок здійснювався як сума всіх мінімальних окладів, розділена на кількість посад), максимального – *[інформація визначена як конфіденційна]* (обрахунок здійснювався як сума всіх максимальних окладів, розділена на кількість посад).

Разом з цим, Комітетом проаналізовано середню номінальну заробітну плату за видами економічної діяльності в місті Києві протягом 2011 – 2014 років, інформація про яку розміщена на офіційному web-сайті Головного управління статистики у м. Києві (<http://www.kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=1139&lang=1>).

Згідно з цією інформацією номінальна заробітна плата в галузях транспорту та зв'язку, інформації та телекомунікацій (Головним управлінням статистики у м. Києві показники за зазначеними галузям у 2011 – 2012 роках обліковувались разом) становила:

Таблиця 6

Рік	Мінімальна середня номінальна заробітна плата, грн	Максимальна середня номінальна заробітна плата, грн	Середня номінальна заробітна плата за період, грн (обрахована шляхом поділу суми показників за рік на 12)
2011	3 775 (лютий)	4968 (грудень)	4 332,75
2012	4 337 (січень)	5 293 (квітень)	4 777,25
2013	7 187 (квітень)	8 410 (березень)	7 585,67
2014	7 254 (січень)	9 640 (квітень)	8 298,67

Посадовий оклад – це щомісячний розмір погодинної заробітної плати, установлений в централізованому порядку для певної посади управлінського персоналу, спеціалістів і службовців. Праця керівників, службовців і спеціалістів оплачується погодинно з урахуванням розміру визначеного їм посадового окладу та фактично відпрацьованого часу. Водночас поряд з простою погодинною заробітною платою керівникам, службовцям і спеціалістам можуть нараховуватись преміальні доплати.

Тобто, фактично середня номінальна заробітна плата об'єктивно є вищим за розміром показником, ніж розмір посадового окладу.

Перевищення середніх розмірів мінімального та максимального окладів ТОВ «ЗЕОНБУД» над середньою номінальною заробітною платою (за період) у місті Києві у зазначених галузях економічної діяльності наведено в таблиці 7.

Таблиця 7

[Інформація визначена як конфіденційна].

Отже, вищенаведене дає підстави стверджувати, що ТОВ «ЗЕОНБУД» навіть при зниженні рівня рентабельності діяльності та наданні знижок на Послуги у розмірах 25 та 50 відсотків, мало змогу підтримувати стабільний рівень посадових окладів працівників Товариства протягом 2011 – 2014 років, при тому, що такий рівень значно перевищував середні показники у галузі телекомунікацій.

Діяльність Товариства є прибутковою, незважаючи на фактичне надання знижок до 50 відсотків та прощення боргу.

Аналіз фінансових показників діяльності ТОВ «ЗЕОНБУД» [відповідно до звітів Товариства про фінансові результати за 2011, 2012, 2013, 2014 роки (форма 2) (далі – Форма 2)] показав, що Товариство протягом 2011, 2012, 2013 років було прибутковим. Так, зокрема:

- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідно до Форми 2 за 2011 рік становить *[інформація визначена як конфіденційна]*;
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідно до Форми 2 за 2012 рік становить *[інформація визначена як конфіденційна]*;
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідно до Форми 2 за 2013 рік становить *[інформація визначена як конфіденційна]*;
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідно до Форми 2 за 2014 рік становить *[інформація визначена як конфіденційна]*.

При цьому за 2011, 2012, 2013, 2014 роки:

- чистий прибуток відповідно до Форми 2 за 2011 рік становить *[інформація визначена як конфіденційна]*;
- чистий прибуток відповідно до Форми 2 за 2012 рік становить *[інформація визначена як конфіденційна]*;
- чистий фінансовий результат прибуток відповідно до Форми 2 за 2013 рік становить *[інформація визначена як конфіденційна]*;
- чистий фінансовий результат збиток відповідно до Форми 2 за 2014 рік становить *[інформація визначена як конфіденційна]*.

Про прибутковість Товариства, зокрема, свідчить коефіцієнт прибутковості за 2012, 2013 роки. Так, за 2012 рік коефіцієнт прибутковості становив 35 відсотків¹, за 2013 рік – 65 відсотків².

При цьому відповідно до наданої Товариством інформації, ТОВ «ЗЕОНБУД» не здійснює іншої діяльності, крім надання телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм (лист Товариства від 01.07.2014 № 428).

¹Показники для обрахунку взято з відповідних Форм 2 ТОВ «ЗЕОНБУД».

Коефіцієнт прибутковості за 2012 рік (35 %) = Чистий прибуток відповідно до звіту про фінансові результати за 2012 рік (код рядка 2350) *[інформація визначена як конфіденційна]* / Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідно до звіту про фінансові результати за 2012 рік (код рядка 2000) *[інформація визначена як конфіденційна]* × 100%.

² Коефіцієнт прибутковості за 2013 рік (65 %) = Чистий прибуток відповідно до звіту про фінансові результати за 2013 рік (код рядка 2350) *[інформація визначена як конфіденційна]* / Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідно до звіту про фінансові результати за 2013 рік (код рядка 2000) *[інформація визначена як конфіденційна]* × 100%.

Зазначене свідчить, що встановлені Товариством тарифи, навіть із застосуванням знижок та прощенням боргу, давали можливість ТОВ «ЗЕОНБУД» здійснювати беззбиткову господарську діяльність протягом 2012, 2013 років.

Також Товариство в Запереченнях на Подання стосовно застосування знижок у розмірах 25 та 50 відсотків залежно від різних критеріїв, зазначило наступне.

«...З урахуванням того, що відповідно до міжнародної угоди «Женева-2006» перехід України на виключно цифровий формат мовлення заплановано на 2015 рік і телерадіоорганізації – ліцензіати цифрової телемережі змушені деякий період нести витрати за розповсюдження програм одночасно в аналоговій та цифровій мережах, а також у зв'язку з тим, що підключення телеглядачів до цифрової телемережі мало відбуватися поступово, ТОВ «ЗЕОНБУД» вимушене було під час укладення договорів надати знижки до затвердженого тарифу протягом перших років надання послуг.»

Зазначене твердження Товариства свідчить, що встановлені ТОВ «ЗЕОНБУД» знижки не мають під собою економічного обґрунтування. Разом з цим, Товариство не надало жодних підтверджень, які б свідчили про зобов'язання чи примушення ТОВ «ЗЕОНБУД» до встановлення таких знижок.

Така цінова поведінка ТОВ «ЗЕОНБУД» на загальнодержавному ринку телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм у вигляді застосування знижок у зазначених розмірах для учасників ринку з вересня 2011 року по жовтень 2014 року, свідчить про встановлення Товариством тарифів на Послуги без належного економічного обґрунтування та була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку (оскільки в разі встановлення надавачем послуг тарифів на рівні вищому від ринкового, споживачі змогли б його змінити, а встановлення надавачем послуг низьких тарифів неминуче призвело б до його економічних втрат і виходу з ринку).

Отже, встановлені Товариством тарифи на Послуги є такими, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Виходячи з наведеного, дії ТОВ «ЗЕОНБУД» щодо встановлення на економічно необґрунтованому рівні тарифів на телекомунікаційні послуги з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм з вересня 2011 року по жовтень 2014 року є порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополією (домінуючим) становищем на загальнодержавному ринку телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм шляхом встановлення таких тарифів на телекомунікаційні послуги з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до абзацу другої частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Листом ТОВ «ЗЕОНБУД» від 19.10.2015 № 625 Комітету надано інформацію, згідно з якою, зокрема, наказом Товариства від 10.07.2015 № 04-ОД «Про затвердження тарифів ТОВ «ЗЕОНБУД» на послуги з розповсюдження телевізійних програм мовників в багатоканальній цифровій телемережі ТОВ «ЗЕОНБУД» у складі МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5» (далі – Наказ) встановлено тарифи на телекомунікаційні послуги з розповсюдження в цифровому форматі (DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм. Аналіз цих тарифів свідчить,

що їх розмір зменшено порівняно з розмірами тарифів, що діяли відповідно до наказу від 04.04.2011 № 1/04, залежно від потужності передавачів, на 47 – 52 відсотки.

Наказом ТОВ «ЗЕОНБУД» від 10.07.2015 № 04/01-ОД до встановлених Наказом тарифів застосовано знижки (у серпні та вересні 2015 року) у розмірі 12 відсотків для всіх без винятку телеканалів за умови відсутності заборгованості за послуги Товариства, надані з 01.07.2015. Наказом ТОВ «ЗЕОНБУД» від 01.09.2015 № 06/01-ОД внесено зміни до пункту 1.1 наказу Товариства від 10.07.2015 № 04/01-ОД. Згідно із цими змінами при розрахунку вартості послуг Товариства, наданих у серпні 2015 року, вирішено застосовувати до тарифів на послуги знижку у розмірі 12 відсотків для всіх без винятку телеканалів, незалежно від наявної заборгованості за послуги Товариства, що були надані ТОВ «ЗЕОНБУД» з 01.07.2015.

Відповідно до листа ТОВ «ЗЕОНБУД» від 06.03.2015 № 123 (вх. № 8-09/180-кі від 11.03.2015) Товариством надано звітність, згідно з якою дохід від операційної діяльності (дохід від реалізації товарів (робіт, послуг) ТОВ «ЗЕОНБУД» відповідно до Податкової декларації з податку на прибуток підприємства за 2014 рік становив *[інформація визначена як конфіденційна]*.

При визначенні розміру штрафу враховано:

- ТОВ «ЗЕОНБУД» не здійснює іншої діяльності, крім надання телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм;
- порушення ТОВ «ЗЕОНБУД» законодавства про захист економічної конкуренції тривало протягом трьох років.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «ЗЕОНБУД» (б-р Лесі Українки, 26, м. Київ, ідентифікаційний код ЄДРПОУ 35917061) вчинило порушення, передбачене пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на загальнодержавному ринку телекомунікаційних послуг з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм шляхом встановлення таких тарифів на телекомунікаційні послуги з розповсюдження в цифровому форматі (стандарт DVB-T2 (MPEG-4) телевізійних програм з вересня 2011 року по жовтень 2014 року, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. За порушення, зазначене в пункті 1 цього рішення, накласти штраф на товариство з обмеженою відповідальністю «ЗЕОНБУД» у розмірі 44 504 917 (сорок чотири мільйони п'ятсот чотири тисячі дев'ятсот сімнадцять) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ